

V NAŠI DRŽAVI.

Vsa jugoslovanska javnost pod usisom smiril našega velikega vojskovođe. V soboto dne 27. aprila je umrl v Čačku v Srbiji vojvoda Stepo Stepanovič. Pokojni se je odlikoval kot oficir in posebno še v službi višjega poveljnika. Udeležil se je že leta 1876 srbsko-turške vojne in leta 1885 je poveljeval četi v srbsko-bolgarski vojni. V činu višjega poveljnika se je proslavil v zmagah pri Ceru nad avstrijsko vojsko 16. avgusta 1914; skupno z Bolgari je v balkanski vojni osvojil Odrin (Drinopolje) in konečno je njegov glavni uspeh preboj solunske fronte in izvojevanje miru po klanju v svetovni vojni. Pokojni vojvoda je živel v naši novi državi v Čačku, čislán in spoštovan ter ljubljén od vseh krogov. Pogreb se je vršil v torek dne 30. aprila in se ga je udeležil kralj z več ministri, patrijarh Dimitrije, zastopniki vojaštva, uradov in nepregledne množice srbskega naroda. Žalne brzojavke so bile odposlane ob priliki smrti velikega pokojnika od obeh slovenskih velikih županstev, oblastnih komisarjev in od mariborskega ter ljubljanskega župana.

Njegovo Veličanstvo kralj bo posetil dne 13. majnika Zagreb.

Jugoslovansko-rumunska pogajanja, ki so se vršila v Beogradu, so radi pravoslavne Velike noči prekinjena do 10. majnika. Dosedanji potek je ugoden in je dosežen v načelnih točkah sporazum.

Proslava prvega maja se je izvršila po celi naši državi povsem mirno ter brez vsakega najmanjšega nemira. Trgovine in obrati so bili odprti, le manjše skupine delavstva so priredile izlete v mestne okolice.

Naš izvoz svinj v Avstrijo bo zopet po starem. Večkrat smo že poročali o nesoglasju, ki je nastalo med našimi izvozničarji svinj in avstrijskimi omejnimi oblastmi. Spor je poravnán z zastopniki obeh vlad in bodo izvažali naši svinjski prekupci svinje v Avstrijo po prejšnjih ugodnostih.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrijska republika je dobila novo vlado. Po odstopu avstrijske vlade, kateri je načeloval dr. Seipl, je trajala kriza ravno 1 mesec. Novi vladi načeljuje krščanski socialc dr. E. Streeruwitz. Novi kancler je rodóm češki Nemeč in star 53 let. Vlado tvorijo kršč. socialci, velenemci in landbund, torej meščanske stranke, socialni demokrati so v opoziciji.

Italijanski ministrski predsednik Mussolini opravlja osem ministrstev. V vladi so poleg Mussolinija samo še trije ministri: finančni, prosvetni in prometni.

Iz papeževe države. Francosko katoliško časopisje objavlja vest, da se vršijo med Vatikanom in francosko vlado pogajanja. Zaključek teh pregovorov bi naj bila izročitev zgodovinsko

važnega gradu v Avignonu Vatikanu. V Avignonu so bivali papeži 70 let.

Požar iz političnih razlogov. Dne 1. majnika je izbruhnil v palači Sobranja v Sofiji požar, ki je hipoma objel celo zgradbo. Požar je nastal v razpravni dvorani. Sreča v nesreči je bila, da je zavoljo stika žice zapel zvonec. Prebujeni sluge so takoj poklicali požarno brambo, ki ji je uspelo rešiti arhiv ter knjižnico. Požar, ki je popolnoma uničil razpravno dvorano in v nji vse slike dosedanjih predsednikov in kraljev, je nastal po sodbi izvedencev radi kratkega stika. Kakor znano, je Sobranje še v pondeljek imelo sejo, na kateri je bil sprejet proračun in so bile seje odgodene do po pravoslavni praznikih. Prebivalstva se je polastila velika razburjenost, ker krožijo vesti, da je bil požar podtaknjen iz političnih razlogov.

Krvav 1. majnik v Berlinu. Po Berlinu in sploh po nemških večjih mestih so bili prepovedani vsi hrupni obhodi. V Berlinu se komunisti niso hoteli pokoriti vladni prepovedi in je prišlo do

krvavih spopadov med oboroženim delavstvom in policijo. Ubiti sta bili dve osebi, 80 komunistov ranjenih, istotako 25 policijskih uradnikov in aretiranih 900 oseb.

Tudi 2. majnik v Berlinu — krvavi Drugi maj v Berlinu je zahteval 3 mrtve in 24 težko ranjenih. Oba krvava majniška plesa so vprizorili komunisti.

Zaključek berlinskih majniških nemirov. Berlin se je po dobrih dveh dneh krvavih političnih bojov vendar le pomiril. Spopadi med policijo in komunisti so zahtevali v celém: 21 mrtvih in 115 težko ranjenih.

Priprave za volitve na Angleškem. Končani so seznanji in imeniki za volitve na Angleškem. Iz teh je razvidno, da bi po novem volilnem zakonu, po katerem imajo ženske enako volilno pravico kakor moški, število ženskih volilk presegalo moške volilce za krog 950.000 glasov. V seznamih je 7.233.928 moških volilcev in 8.185.710 ženskih volilcev.

Klara Fei.

Spominski dan 8. majnik.

Doma je bila v nemškem mestu Ahen, kjer je zagledala luč sveta dne 11. aprila leta 1815. Družina, iz katere je izhajala, je bila imovita, ugledna, a tudi zelo pobožna. Po zgodnji očetovi smrti je vodila vso vzgojo otrok skrbna mati Katarina, ki je vzgajala otroke v resnično krščanskem duhu. Klara je obiskovala najprej nižje šole, potem tudi višje, kjer je na njo zelo ugodno vplivala Luiza Hensel, spreobrnjenka in nemška pesnica. Ko je dokončala šole, je ostala v domači hiši. Pomagala je materi pri gospodinjstvu, kar ji je preostajalo časa, ga je porabila za molitev in čitanje. Zelo rada je čitla življenje svetnikov in druge duhovne knjige, kar je bilo za njeno notranje življenje zelo velike koristi. Ker je bila zelo spretna v ženskih ročnih delih, je napravila več mašnih oblek za razne cerkve. V cerkev jo je sploh vleklo njeno srce, da je bila blizu svojega Odrašenika, ki ga je zelo pogosto sprejemala v srce v sv. obhajilu. Druga njena pogosta pot pa je bila k holnikom in revežem, katerim je stregla in jih tolažila. Božja previdnost je kmalu pokazala, da naj postane dobrotelost in sicer dobrotelost med otroki življenjska naloga in življensko delo Klare Fei.

Med delavskimi otroki naglo se razvijajočega mesta Ahen so bile zelo žalostne razmere pred vsem v dušnem oziru. Nato je opozoril svojo sestro Klaro njen brat Andrej, ki je bil kaplan na župniji Sv. Petra in Pavla v Ahenu. Še tisto nedeljo, ko je brat z njo govoril, je Klara pridobila nekatere svoje mladostne prijateljice in sklenile so, da bodo ustanovile šolo za revne otroke. Dne 3. februarja leta 1837 so svoj načrt tudi izvedle. Ljudje so sicer menili, da

so »svete gospodične«, kakor so jim pravili, malo zmešane in da bo njihovo igranje kmalu nehalo samo ob sebi. A Klara in njene tovarišice so vztrajale, njihovo delo je lepo napredovalo in se je razvila iz njega nova cerkvena družba, ki je storila veliko dobrega.

Dne 1. februarja 1844 je Klara zapustila domačo hišo in je začela s svojimi tovarišicami skupno življenje. Živele so čisto samostansko. Pravila za to skupno življenje jim je izdelala Klara, katero so vse kar brez vsake volitve priznale za svojo prednico in voditeljico. Po raznih težavah se je Klari posrečilo, da je dobila najprej državno dovoljenje za svojo družbo. V Rimu so novo družbo po daljši poskušnji potrdili šele leta 1869, za redno so bila pravila pa potrjena šele leta 1888. Klara je imenovala svojo ustanovo »družbo ubogega otroka Jezusa«, ker je imela za svoj glavni namen sprejemati in oskrbovati uboge, zapuščene otroke. Razmere pa so nanesele tako, da se je morala začeti družba pečati tudi z drugimi nalogami, pred vsem z višjo izobrazbo deklet. Sedaj ima družba 38 naselbin in ima v teh: sirotišnice, otroške vrtce, zavetišča za dečke in deklice, šole za ženska ročna dela, trgovske in gospodinske tečaje, zavode, kjer se izobrazujejo večja dekleta iz delavskih krogov. Duh, ki preveva vse delo v teh zavodih, pa je: vse pripeljati k Jezusu!

Klara je videla in doživela skoro ves razmah in procvit svoje ustanove. In prav za prav je bila ona, ki je skozi 44 let vse to vodila in spravila v tako lepo stanje. Njena osebnost, njena tako bogata in popolna duša je bila, ki je dajala tej ustanovi notranje življenje in moč. Duh notranjega miru in veselja, duh stroge vestnosti proti sebi in velikega usmiljenja napram drugim, duh krščanske preprostosti in duh gorečnosti za vse dobro, to je bil duh, ki je preveval Klaro Fei in ki ga je dala vsej svoji ustanovi in tudi sestram, ki jih je vodila.

Imela je prestati tudi bridke ure, da, bridka leta. Ko je njena ustanova najlepše procvitala, je završal na Nemškem vihar kulturnega boja. Zaslepljenost sovražnikov katoliške Cerkve je šla tako daleč, da tudi niso hoteli več pustiti, da bi Cerkev po svojih ustanovah skrbela za reveže in za siromake. Tako se je začelo tudi veliko nasprotovanje proti Klarini ustanovi. A v Bogu utrjena žena je pokazala svojo vero, svoj program, mir brez vsakega pritoževanja, pa tudi veliko modrost. Mirno se je zatekla v inozemstvo in je v letih 1876 in 1878 na Holandskem blizu meje ustanovila novo materino hišo, kjer je njena družba začela na novo cvesti in nadaljevati svoje plodonosno delo. — Tam je Klara Fei tudi umrla 8. majnika leta 1894, stara 79 let.

*

Zakaj si je sv. Oče, ki obhaja letos zlato sv. mašo, privzel ime Pij? Sam je po izvolitvi to povedal. Rekel je: Rojen sem pod Pijem (namreč pod Pijem IX.), v Rim sem prišel pod Pijem (pod Pijem X.), Pij je mož miru, zato naj bo moje ime Pij.

Jubilej prvega sv. obhajila. Na Dunaju in tudi že v nekaterih krajih na deželi so vpeljali lepo in pšnemanja vredno navado, da namreč obhajajo ljudje srebrni, zlati in biserni jubilej svojega prvega sv. obhajila. Vsako leto, ko prejmejo v dotični župniji otroci prvo sv. obhajilo, se pozovejo vsi oni, ki so prejeli prvo sv. obhajilo pred 25, 50 in 60 leti, da s prvoobhajanci vred pristopijo k miži Gospodovi. Na dan 1. sv. obhajila grejo prvoobhajanci in jubilarji v slovesnem sprevedu v cerkev pred praznično ozaljšan oltar. Po duhovnikovem obhajilu prejmejo sv. obhajilo najprej prvoobhajanci, nato biserni, zlati in srebrni jubilarji. Marsikatera izgubljena ovca najde tako zopet pot k Dobremu pastirju!

Zanimiva vadjla. Ko je Napoleon zaprl papeža Pija VII., ki se mu ni hotel ukloniti in je nato šel z vojsko nad Moskvo, je živel na Irskem ubogi vrtnar Pat, ki je delal za svojega bogatega protestantskega gospodarja. Nekega dne reče ta svojemu vrtnarju: »No Pat, sedaj se boš pa le moral odpovedati papežu. Nikdar več se ne bo vrnil v Rim.« — »Ali to resno trdite?« vpraša Pat. — »Da, čisto resno; nikdar več ne boš videl papeža v Rimu«, odgovarja gospodar. — »Nex, pravi vrtnar, »to čisto gotovo ni res.« — »Res je«, trdi gospodar, »jaz se vadjlam, za kolikor hočeš, da je res.« — Pat mu je odvrnil: »Denarja nimam, pač pa malega prašička in če vi stavite 5 funtov, potem trdim, da bo papež zopet v Rimu, predno bo prašiček tako velik in debel, da bo za klati.« — Ko je Napoleon propadel in se je Pij VII. vrnil v Rim, je šel vrtnar k svojemu gospodarju in je dobil 5 funtov. Ko jih je prinesel domov, pa mu je žena rekla: »Ne moreš mirno vzeti tega denarja! Ti si moral vendar vedeti, kako bo vsa reč iztekla. Taka vadjla pa ni dovoljena.« In mož je nesel denar nazaj in rekel: »Moja vadjla ni bila pravilna, vedno sem vedel, da moram dobiti jaz, ker peklerska vrata Cerkve ne bodo premagala.«

Koliko doseže odločnost. Na Holandskem, kjer katoliška vera zopet tako lepo procvita, je navada, da gre v noči pred Telovem po mestnih ulicah velika procesija samih moških. Začela se je ta navada pred 40 leti. Takrat sta dva verna moža prvič obšla vse ulice, po katerih se je pomikala nekda, ko je bila Holandska še katoliška, Telova procesija. Ta dva moža sta dobila vedno več tovarišev in leta 1923 je hodilo po ulicah že 80.000 mož, ki so molili sv. rožni venec. Tako se je iz odločnosti dveh mož rodil nov procvit katoliške vere na Holandskem.

Kdor želi o Binkoštih na Trsat in na otok Krk, naj se čimpreje prijavi »Sv. vojski« v Ljubljani. Prilika je zelo ugodna, ker bo vozil iz Maribora poseben vlak in pobiral udeležence na vseh postajah do hrvatske meje.

NOVICE

Duhovniške vesti. Za duhovnega sve tovalca je bil imenovan vlč. g. župnik v Loki pri Zidanem mostu Miloš Šket. — Izpit za župnike so napravili sledeči gospodje kaplani: Joško Presnik iz Ljutomer, Jože Bezjak iz Škal pri Velenju, Ivan Kodrič iz Turnišča in Karel Obržan iz Cankove.

70letnico je slavil v Ptujju gospod p. Alfonz Svet. Jubilar je obče znan, priljubljen in odličen delavec na narodnem in prosvetnem polju. Patru Alfonzu kliče tudi »Slovenski Gospodar«: Še na mnoga leta v zdravju in pri vedni dobri volji!

Poročil se je v cerkvi Marije Matere Milosti v Mariboru dne 25. aprila t. l. gospod Miško Penko, prometni uradnik v Blanci ob Savi, z gđ. Elo Čonč, učiteljico v Št. Juriju v Slov. gor. Bog daj srečo!

Obrtna zadruga mesarjev in prekajevalcev v Mariboru objavlja vsem svojim članom in pripadnikom, da se vrše pomožniške preizkušnje za drugo četrt letja 1929 koncem meseca maja t. l. Vsi vajenci, katerim poteče učna doba do vključno 30. junija 1929, in tisti pomočniki, ki dosedaj še niso položili pomagalske preizkušnje, se pozivljajo, da vložijo tozadevne lastnoročno pisane prošnje, opremljene s potrebnimi listinami, najkasneje do 12. maja t. l. pri združenem načelstvu. Kraj in čas preizkušnje se bo vsakemu preiskušancu pravočasno pisмено naznanil. Na prepozno vložene prošnje se ne bode oziralo.

Nesreča med vožnjo. Popolnoma je zgorel med vožnjo avtoomnibus, ki vozi na progi Maribor—Zgornja Sv. Kungota. Strla se je zadnja os, vsled sunka se je užgal avtomobil in zgorel v plamenih. Potniki so še pravočasno poskakali z voza. Avtomobil je last gospoda Smonika iz Svečine in znaša cela škoda 80.000 Din.

Avtomobilske nesreče. V soboto dne 4. maja je pri Breznu v Dravski dolini na ostrem ovinku spodrsnil avtomobil in se skotalil v cestni jarek. Potniki so se lažje poškodovali. Šofer je bil po nesreči tako zmeden, da je skočil v Dravo, koje valovi so ga odnesli proti Fall. V Mariboru je vozil šofer Ivan Čeh v nedeljo dne 5. majnika z izredno brzino proti železniškemu mostu na Pobrežju. Zadel je ob zid pri mostu, obležal v nezavesti in so ga s težkimi notranjimi poškodbami odpremili v bolnico. Na cesti proti Kamnici se je zaletel z motorjem v nedeljo neki Ivan Tomažič ob

jablan. Obležal je s težkimi poškodbami.

Dober nos je imell župan in oskrbnik gospod Ivan Vieman je v torek dne 30. aprila opazil sumljive tri osebe, ki so se priplazile v smeri od državne meje proti njegovi domačiji v Cirknici pri Št. Ilju. Takoj je skočil k bližnji železniški stražnici in je telefoniral v Št. Ilj orožnikom. Na kolesih so orožniki in finančni stražniki zasledovali sumljive ljudi in so jih blizu gostilne Muršec dohiteli. Z revolverji v rokah so jih vse tri užugali in zvezali. Pri njih so našli razbite dele monštranc in druge cerkvene posode. Bili so nevarni cerkveni roparji. Dva sta menda Hrvata, eden Nемец. Pri sebi so imeli tudi težko vlomilno orodje.

Smrtno je ponesrečil 65letni posestnik Franc Irgolič iz Ješence pri Račju. Po nesrečnem naključju je padel s kolarnice in si zlomil tilnik. Bil je na mestu mrtev. Blagega pokojnika, ki je bil star naročnik »Slovenskega Gospodarja«, so pokopali v pondeljek popoldne na domačem pokopališču.

Igra s smrtnim izidom. Dne 30. aprila so se igrali na travniku ob potoku v Pekrahu pri Mariboru 12 do 17 let stari dečki. Med igro so se sprli in stepli. Dva dečka sta se lotila slabotnega in že po naravi bolj zaostalega 17letnega železničarskega sina Ivana Lešnik. Davila sta ga za vrat. Ko sta ga izpustila, je dečko vstal, se naslonil na bližnje drevo in padel v omedlevico. Njegova 20letna sestra mu je priskočila na pomoč in ga hotela odpraviti domov. Med potjo jej je fant umrl.

Toča za prvi majnik. Neurje s točo je razsajalo dne 1. maja po Pesniški dolini pri Mariboru in po Prekmurju krog Murske Sobotе. Prekmurce je obiskala dne 1. majnika ob četrt na 7. uro na večer toča kot drobna jabolka debela. Uničeni so vrtovi in mlade setve.

Spomenik našim padlim vojakom v Prevaljah. Spomenik v vojni padlim in pogrešanim bode odkrilo v maju letošnjega leta Katoliško prosvetno društvo na Prevaljah. Spomenik bo skromen spomin na one, ki so za naše osvobodilne darovali najdražje, da bodo tudi naši potomci lahko brali imena svojih padlih bratov in očetov. Natančnejši spored slavnosti še priobčimo.

Smrtna kosa v Črnečah. Nagle, nevidene smrti je umrl dne 26. aprila ob desetih zvečer kmet Mihael Vožič, p. d. Kobolt na Dobrovi, star 61 let. Zvečer je še delal pri domu, naročeval za drugi dan, ob desetih pa ga je zadel kap in je bil takoj mrtev. Bil je vobče priljubljen, tudi član in nadzornik živinorejske zadruge za Tolstivrh in okolico. Kako spoštovan je bil, je po-